

Beleidskompasformulier internetconsultatie

Verzamelbesluit Omgevingswet IENW water en bodem 2027

∞ **Wie zijn belanghebbenden en waarom?**

Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Direct belanghebbenden zijn:

- bedrijven die gewasbeschermingsmiddelen toepassen bij de teelt van gewassen in de openlucht;
- personen die gewasbeschermingsmiddelen toepassen;
- SEVESO-bedrijven;
- bedrijven die werken met de norm: NEN-EN ISO 5815-1/2;
- eigenaren van collectieve watervoorzieningen

Direct belanghebbenden voor met name de bodemonderwerpen zijn:

- natuurlijke personen die, anders dan in het uitoefenen van beroep of bedrijf, ten hoogste 25 m³ grond of baggerspecie toepassen;
- bedrijven voor het telen van gewassen in de openlucht (als bedoeld in paragraaf 3.6.3 Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover zij grond toepassen op landbouwgronden binnen hun bedrijf, die is ontgraven uit landbouwgronden binnen hun bedrijf);
- organisaties die grootschalig grond of baggerspecie toepassen.
- bedrijven die zich bezig houden met verondiepingen van diepe plassen en omwonenden van die diepe plassen.

Direct belanghebbenden zijn daarnaast de bestuursorganen (gemeenten, provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat en de omgevingsdiensten) die de regels over deze activiteiten handhaven.

Indirect belanghebbenden zijn de bedrijven die in opdracht werkzaamheden verrichten voor de eerstgenoemde direct belanghebbenden (bijvoorbeeld adviesbureaus).

Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (verantwoordelijk voor de regels) en het Ministerie van VRO (verantwoordelijk voor het stelsel van de Omgevingswet). Daarnaast de organisaties die de punten naar voren brachten die aanleiding gaven voor het verzamelbesluit: het Informatiepunt Leefomgeving, gemeenten, waterschappen, provincies, uitvoeringsdiensten van het Rijk en Omgevingsdiensten. Tenslotte het landbouwbedrijfsleven dat werkt met gewasbeschermingsmiddelen, organisaties die grootschalig grond of baggerspecie toepassen, eigenaren van collectieve watervoorzieningen en bedrijven die zich bezig houden met het verondiepen van diepe plassen.

Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Rijkswaterstaat, de Inspectie Leefomgeving en Transport, VNG, IPO, UvW en de Werkgroep bodemregels in de Omgevingswet zijn in het voortraject betrokken geweest.

Het voorstel voor het gesloten vulsysteem is in overeenstemming met LTO Nederland, CroplifeNL, Agrodis, Cumela en fedecom tot stand gekomen.

Er zijn 5 bijeenkomsten geweest van een Community of Practice voor diepe plassen en verondiepingen waarin alle stakeholders m.u.v. omwonenden betrokken zijn geweest. Daarnaast zijn gemeentes, provincies, waterschappen en initiatiefnemers ook betrokken bij het ontwikkelen van het nieuwe kennisdocument over verondiepen.

De internetconsultatie is het eerste moment waarop er voor de andere belanghebbenden gelegenheid is voor inbreng. Dat komt vooral door de technische aard van het verzamelbesluit. Als de inbreng tijdens de consultatie daartoe aanleiding geeft, worden belanghebbenden bij het verdere traject betrokken.

1. Wat is het probleem?

a) Wat is het probleem?

Bij de omzetting van regels naar het stelsel van de Omgevingswet zijn kleine fouten gemaakt. Deze leiden tot onduidelijkheden en onnodige administratieve lasten. Daarnaast is een deel van de overgangsbepalingen verlopen, maar nog niet verwijderd. Verder worden nieuw ontwikkelde technieken niet automatisch opgenomen in regelgeving.

Ook zijn zaken vergeten, waardoor onduidelijkheid of onnodige administratieve lasten ontstaan. Het Verzamelbesluit omvat drie gevallen. Zo is onbedoeld het volgen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure voorgeschreven voor alle wijzigingen in de vergunning voor een SEVESO-bedrijf. Daarbij is vergeten een uitzondering te maken voor wijzigingen die niet leiden tot andere of grotere nadelige gevolgen, zoals het geval was onder de Waterwet.

Het toepassen van grond en baggerspecie is gereguleerd om de kwaliteit van de bodem te beschermen. Zo is een informatieplicht voorgeschreven en moet een milieuverklaring worden verstrekt. Artikel 4.1267, lid 2, Bal geeft uitzonderingen voor de informatieplicht. Vergeten is om deze gevallen ook uit te zonderen van de plicht om een milieuverklaring bodemkwaliteit te verstrekken, zoals het geval was vóór inwerkingtreding van het Bal.

De grootschalige toepassing van grond of baggerspecie voor de aanleg van een weg of spoorweg is gereguleerd in artikel 4.1274 van het Bal. Daarbij is vergeten te reguleren wat de kwaliteitseis is voor de grond die in een berm buiten de dichtst bijgelegen fysieke afscheiding of buiten de 10 meter zone vanaf de rand van de verharding of het ballastbed (inclusief het talud) wordt toegepast.

Verder is gebleken dat het overgangsrecht voor verondiepingen die vóór 2024 zijn gestart, te kort is.

Tenslotte brengt het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen risico's voor het milieu en de gezondheid van de persoon die de spuitvloeistof aanmaakt met zich mee. Een nieuw ontwikkelde techniek verkleint deze risico's.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De oorzaak is dat bij de omzetting van regels naar het stelsel van de Omgevingswet fouten zijn ontstaan, zoals verschrijvingen, inconsistenties, onjuiste verwijzingen en omissies. Verder is het probleem dat bepalingen met een verlopen overgangsrecht niet automatisch worden verwijderd en dat een nieuwe, betere, techniek niet automatisch verplichtend is voorgeschreven.

Dat het overgangsrecht voor verondiepingen te kort is, komt doordat pas in 2026 een beoordelingsmethodiek beschikbaar is gekomen waarmee kan worden getoetst of een vergunningaanvraag voldoet aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water. Hierdoor kunnen de lozingsvergunningen die per 1-1-2027 benodigd zijn, niet tijdig worden afgegeven.

c) Wat is de omvang van het probleem?

De verschrijvingen en het laten staan van vervallen overgangsrecht kan leiden tot onduidelijkheid en tot problemen bij de handhaving.

Het onbedoeld voorschrijven van de uitgebreide procedure bij alle wijzigingen leidt tot onnodige administratieve lasten bij de SEVESO-bedrijven en ook bij de uitvoerende diensten van de overheid.

Voor het toepassen van grond en baggerspecie geldt in principe een informatieplicht en moet een milieuverklaring worden verstrekt. Dat niet expliciet is opgenomen dat de gevallen waarvoor de informatieplicht niet geldt (artikel 4.1267, lid 2, Bal), ook geen milieuverklaring hoeven af te geven als bedoeld in artikel 4.1272, lid 3, Bal, leidt tot verwarring en onduidelijkheid.

Het onbedoeld niet geheel overnemen van de onder het oude Besluit bodemkwaliteit geldende regels voor de grootschalige toepassing van grond of baggerspecie voor de aanleg van een weg of spoorweg, leidt tot verwarring en onduidelijkheid. Nu is namelijk niet duidelijk aan welke kwaliteitseis de afdeklaag moet voldoen, als deze zich verder uitstrekt dan de eerste fysieke afscheiding of 10 meter afstand vanaf de rand van de verharding of ballastbed.

Bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is het probleem dat dit risico's met zich meebrengt voor de persoon die de spuitvloeistof aanmaakt en de omgeving (milieu en water). De nieuw ontwikkelde techniek verkleint deze risico's.

Er zijn ongeveer 30 lopende verondiepingen die per januari 2027 een lozingsvergunning zouden moeten bezitten om de verondieping af te kunnen ronden. Met de verlenging van het overgangsrecht wordt de periode om een lozingsvergunning te verkrijgen, verlengd tot 1-1-2030.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Er is geen sprake van een beleidswijziging. De voorstellen zijn in lijn met huidige beleid.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Als de fouten niet worden hersteld en de verlopen overgangsrechtbepalingen niet worden verwijderd, kan dit leiden tot onduidelijkheid en onnodige administratieve lasten.

Als de nieuwe beoordelingsrichtlijn voor chemisch beheer van drinkwater, niet wordt toegevoegd, kunnen eigenaren van collectieve watervoorzieningen deze techniek niet gebruiken ten behoeve van de preventie van legionella.

Als de nieuwe techniek voor het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen niet wordt voorgeschreven, dan blijven onnodige risico's voor het milieu, water en de gezondheid van de persoon die de spuitvloeistof aanmaakt bestaan.

Als het overgangsrecht voor verondiepingen niet wordt verlengd, zou dat mogelijk als consequentie kunnen hebben dat verondiepingen stil komen te liggen of niet kunnen worden afgerond. Dat zou dan een langere periode van overlast voor de omgeving tot gevolg kunnen hebben en tot onduidelijkheid kunnen leiden over de juridische status van de verondieping.

2. Wat is het beoogde doel?

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het overkoepelende beleidsdoel is de bescherming van de fysieke leefomgeving.

Verduidelijking van de regelgeving leidt tot minder misverstanden bij de uitvoering en handhaving. Verwijderen van onnodige administratieve lasten vermindert de weerstand tegen deze regels. Verplicht stellen van de nieuw ontwikkelde techniek vermindert risico's bij het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

De doelen van het verzamelbesluit dragen bij aan de SDG's 3 (goede gezondheid en welzijn), 6 (schoon water), 9 (industrie, innovatie en infrastructuur), 14 (leven in het water) en 15 (leven op het land).

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

De doelen van het verzamelbesluit kunnen alleen worden bereikt door aanpassing van de regelgeving. Het gaat om continuering en actualisering van bestaand beleid (bestaande regels) en niet om nieuw beleid en realisatie van nieuwe doelen.

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De enige kansrijke beleidsoptie is aanpassing van de regels.

c) Wat is de beleidstheorie (doelenboom) per kansrijke beleidsoptie?

Niet van toepassing.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De wijzigingen die met het verzamelbesluit worden bewerkstelligd, leiden tot:

- duidelijkere regelgeving;
- vermindering van de risico's voor milieu en gezondheid;
- vermindering van de administratieve lasten van SEVESO-bedrijven, particulieren en bedrijven voor het telen van gewassen in de open lucht;
- meer keuzemogelijkheden voor eigenaren van collectieve watervoorzieningen, bij het chemisch waterbeheer ten behoeve van legionellepreventie.
- verduidelijking van de eisen aan de afdeklaag buiten de fysieke afscheiding of 10 meter grens bij een grootschalige toepassing van grond of baggerspecie voor een (spoor) weg.
- Het verlengen van het overgangsrecht voor verondiepingen die voor 1 januari 2024 gestart zijn, heeft tot gevolg dat voor deze projecten het oude recht van kracht blijft en van rechtswege een lozingsvergunning is verstrekt tot 1-1-2030.

b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Regeldruktoets, uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets en stelseltoets.

5. Wat is de voorkeursoptie?

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is om het verzamelbesluit vast te stellen en daarmee:

- onduidelijkheden in de regelgeving weg te nemen;
- verlopen overgangsrecht te verwijderen;
- onnodige administratieve lasten weg te nemen;
- de risico's die optreden bij het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.
- Het verlengen van het overgangsrecht voor verondiepingen die vóór 1 januari 2024 gestart zijn.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- doeltreffendheid en doelmatigheid;
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief doenvermogen, regeldruk en handhaving);
- brede maatschappelijke impact?

Wijziging van de regelgeving is de enige dan wel meest effectieve manier om de regelgeving duidelijker te maken, onbedoeld weggelaten uitzonderingen terug te brengen (waarmee onnodige administratieve lasten worden weggenomen), de nieuwe beoordelingsrichtlijn voor chemisch beheer van drinkwater toe te voegen en de risico's die optreden bij het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.

De voorstellen betekenen geen wijziging van beleid en leiden voor particulieren en bedrijven niet tot een verzwaring van hun administratieve lasten.

Voor SEVESO-bedrijven, particulieren die maximaal 25m³ grond of baggerspecie toepassen en in bepaalde omstandigheden bedrijven die grond of baggerspecie toepassen op een bedrijf voor het telen van gewassen in de open lucht, leiden de wijzigingen tot een lichte vermindering van de administratieve lasten.

De kosten van de nieuwe techniek voor het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen zijn beperkt (eenmalige investering van circa 2.000 – 5.950 euro). Deze kosten wegen ruimschoots op tegen de voordelen die deze techniek heeft: het sterk terugdringen van de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen voor de persoon die de spuitvloeistof aanmaakt en vermindering van het risico op morsen. Morsen van gewasbeschermingsmiddelen kan schade toebrengen aan het milieu (bodem en water) en aan de gezondheid van de persoon die de spuitvloeistof aanmaakt.

Het verlengen van het overgangsrecht voor verondiepingen die voor 1 januari 2024 zijn gestart leidt niet tot een wijziging in de administratieve lasten voor bedrijven.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Niet van toepassing.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Artikel 23.9 van de Omgevingswet regelt dat binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van die wet en vervolgens na vijf jaar aan beide kamers der Staten-Generaal een verslag wordt gezonden over de doeltreffendheid en de effecten van de Omgevingswet in de praktijk. Deze evaluatiebepaling is ook van toepassing op de regelgeving die op de Omgevingswet is gebaseerd.